

TẬP ĐỌC

TRÔNG ĐỒNG ĐÔNG SƠN

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc trôi chảy, lưu loát toàn bài. Biết đọc diễn cảm bài văn với cảm hứng tự hào, ca ngợi.

2. Hiểu các từ ngữ mới trong bài (*chính đáng, văn hoá Đông Sơn, hoa văn, vũ công, nhân bản, chim Lạc, chim Hồng*).

Hiểu nội dung ý nghĩa của bài : Bộ sưu tập trống đồng Đông Sơn rất phong phú, đa dạng với hoa văn rất đặc sắc, là niềm tự hào chính đáng của người Việt Nam.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Ảnh trống đồng trong SGK phóng to (nếu có).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra 2 HS đọc truyện *Bốn anh tài* (phần tiếp), trả lời những câu hỏi về nội dung truyện.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Năm 1924, một ngư dân tình cờ tìm thấy bên bờ sông Mã (Thanh Hoá) mấy thứ đồ cổ bằng đồng trôi lên trên đất bãi. Ngay sau đó, các nhà khảo cổ đã đến đây khai quật và sưu tầm được thêm hàng trăm cổ vật đủ loại. Các cổ vật này thể hiện trình độ văn minh của người Việt xưa. Địa điểm này thuộc đất huyện Đông Sơn, Thanh Hoá, nên sau đó có tên gọi là văn hoá Đông Sơn. Trong bài đọc hôm nay, các em sẽ tìm hiểu về một cổ vật đặc sắc của văn hoá Đông Sơn. Đó là trống đồng Đông Sơn.

2. Hướng dẫn luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– HS tiếp nối nhau đọc từng đoạn 2 – 3 lượt. Có thể chia bài làm 2 đoạn : Đoạn 1 (từ đầu... đến *hươu nai có gác,...*). Đoạn 2 : còn lại.

GV kết hợp hướng dẫn HS quan sát ảnh trống đồng (SGK) ; giúp HS hiểu các từ ngữ mới và khó trong bài ; yêu cầu HS đặt câu với một số từ : *chính đáng* (VD : Nguyện vọng sống trong hoà bình là nguyện vọng rất *chính đáng* của trẻ em) ; *nhân bản* (VD : Mỗi người cần phải cố gắng sống cho thật *nhân bản*) ; nhắc HS lưu ý những chỗ ngắt nghỉ hơi giữa các cụm từ trong câu văn khá dài (để không gây hiểu lầm hoặc gây mơ hồ về nghĩa). VD :

*Niềm tự hào **chính đáng** của chúng ta trong nền văn hoá Đông Sơn / chính là bộ sưu tập trống đồng **hết sức phong phú**.*

Con người cầm vũ khí bảo vệ quê hương / và tung bừng nhảy múa mừng chiến công / hay cảm tạ thần linh...

– HS luyện đọc theo cặp. 1 – 2 em đọc cả bài.

– GV đọc diễn cảm toàn bài – giọng tự hào. Nhấn giọng những từ ngữ ca ngợi trống đồng Đông Sơn, ca ngợi những hoa văn trang trí trên trống đồng thể hiện vẻ đẹp, tính nhân bản của nền văn hoá Việt cổ xưa : *chính đáng, hết sức phong phú, đa dạng, nổi bật, lao động, đánh cá, săn bắn, đánh trống, thổi kèn, thuận hậu, hiền hoà, nhân bản,...*

b) Tìm hiểu bài

GV tổ chức cho HS làm việc theo lớp (dưới sự hướng dẫn chung của GV) hoặc trao đổi nhóm về nội dung bài đọc dựa theo các câu hỏi trong SGK. Có thể bổ sung một số câu hỏi phụ.

– HS đọc thầm đoạn 1 (từ đầu... đến *hươu nai có gác*), trả lời câu hỏi :

+ *Trống đồng Đông Sơn đa dạng như thế nào ?* (Trống đồng Đông Sơn đa dạng cả về hình dáng, kích cỡ lẫn phong cách trang trí, sắp xếp hoa văn.)

+ *Hoa văn trên mặt trống đồng được tả như thế nào ?* (Giữa mặt trống là hình ngôi sao nhiều cánh, hình tròn đồng tâm, hình vũ công nhảy múa, chèo thuyền, hình chim bay, hươu nai có gác...)

– HS đọc đoạn còn lại, trao đổi, trả lời các câu hỏi :

+ *Những hoạt động nào của con người được miêu tả trên trống đồng ?* (lao động, đánh cá, săn bắn, đánh trống, thổi kèn, cầm vũ khí bảo vệ quê hương, tung bừng nhảy múa mừng chiến công, cảm tạ thần linh, ghép đôi nam nữ...).

+ *Vì sao có thể nói hình ảnh con người chiếm vị trí nổi bật trên hoa văn trống đồng ?* Vì những hình ảnh về hoạt động của con người là những hình ảnh nổi rõ nhất trên hoa văn. Những hình ảnh khác (ngôi sao, những hình tròn, chim bay, hươu nai, đàn cá lội, ghép đôi muông thú...) chỉ góp phần thể hiện con người – con người lao động làm chủ, hoà mình với thiên nhiên ; con người nhân hậu ; con người khao khát cuộc sống hạnh phúc, ấm no.

+ *Vì sao trống đồng là niềm tự hào chính đáng của người Việt Nam ta ?* (Trống đồng Đông Sơn đa dạng, hoa văn trang trí đẹp, là một cổ vật quý giá phản ánh trình độ văn minh của người Việt cổ xưa, là một bằng chứng nói lên rằng dân tộc Việt Nam là một dân tộc có một nền văn hoá lâu đời, bền vững.)

c) Hướng dẫn đọc diễn cảm

– Hai HS tiếp nối nhau đọc 2 đoạn của bài văn. GV hướng dẫn các em tìm đúng giọng đọc của bài và thể hiện biểu cảm (theo gợi ý ở mục 2a).

– GV hướng dẫn HS luyện đọc và thi đọc diễn cảm 1 đoạn của bài. Có thể chọn đoạn sau :

Nổi bật trên hoa văn trống đồng là hình ảnh con người hoà với thiên nhiên. Con người lao động, đánh cá, săn bắn. Con người đánh trống, thổi kèn. Con người cầm vũ khí bảo vệ quê hương / và tung bừng nhảy múa mừng chiến công / hay cảm tạ thần linh... Đó là con người thuần hậu, hiền hoà, mang tính nhân bản sâu sắc.

3. Củng cố, dặn dò

GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà tiếp tục luyện đọc bài văn, kể về những nét đặc sắc của trống đồng Đông Sơn cho người thân.